

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів
України
від _____ 2026 р. № _____

ПОРЯДОК

**здійснення діяльності з використання наркотичних засобів,
психотропних речовин і прекурсорів, а також рослин, що містять
наркотичні засоби та (або) психотропні речовини, крім конопель для
промислових цілей, у навчальних цілях, освітній, науковій та
науково-технічній діяльності**

Загальна частина

1. Цей Порядок визначає механізм здійснення юридичними особами наукової, науково-технічної або освітньої діяльності (крім закладів дошкільної освіти), незалежно від форми власності, операцій з використання наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, а також рослин, включених до списку № 4 таблиці I Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 травня 2000 р. № 770 (Офіційний вісник України, 2000 р., № 19, ст. 789) (далі – Перелік), що містять наркотичні засоби та (або) психотропні речовини, крім конопель для промислових цілей (далі - підконтрольні речовини), у навчальних, наукових, науково-технічних або освітніх цілях.

Дія цього Порядку поширюється також на суб'єктів наукової, науково-технічної або освітньої діяльності, що належать до сфери управління органів сектору безпеки і оборони.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

відповідальна особа - посадова особа суб'єкта наукової, науково-технічної або освітньої діяльності, яка наказом керівника призначена відповідальною за облік та зберігання підконтрольних речовин, та їх

навчальних і контрольних зразків в суб'єкті наукової, науково-технічної або освітньої діяльності;

контрольний зразок – відбір встановленої кількості з кожної отриманої партії підконтрольних речовин, упакованих у спосіб що унеможливило змїну хіміко-біологічних властивостей, їх зберігання з метою використання для здійснення порівнянного дослідження з навчальними зразками, що призначені для використання в науковій, науково-технічній та освітній діяльності на предмет їх ідентичності;

навчальний зразок – розфасовані у встановленій кількості та упакований у передбаченому порядку підконтрольні речовини, що призначені для використання в науковій, науково-технічній та освітній діяльності;

суб'єкт наукової, науково-технічної або освітньої діяльності – юридична особа (крім закладу дошкільної освіти) незалежно від форми власності, підпорядкування, спеціалізації та умов навчання, яка провадить наукову, науково-технічну або освітню діяльність та здійснює використання підконтрольних речовин відповідно до вимог законодавства;

підконтрольні речовини – наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори, включені до Переліку, а також рослини, включені до списку № 4 таблиці I зазначеного Переліку, що містять наркотичні засоби та (або) психотропні речовини, крім конопель для промислових цілей, обіг яких здійснюється відповідно до вимог законодавства у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

Інші терміни у цьому Порядку вживаються у значенні, наведеному в Законах України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори», «Про лікарські засоби» та інших нормативно-правових актах у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

3. Суб'єкти наукової, науково-технічної або освітньої діяльності використовують підконтрольні речовини виключно за наявності ліцензії на такі види діяльності, як розроблення (для суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності), зберігання, перевезення, придбання, використання, виготовлення, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, включених до таблиць II, III і IV Переліку, отриманої відповідно до вимог Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з культивування рослин (крім конопель для промислових цілей, визначених Законом України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори»), включених до таблиці I переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого Кабінетом Міністрів України, розроблення, виробництва, виготовлення, зберігання, перевезення, придбання, реалізації (відпуску), ввезення на територію України, вивезення з території України, використання, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, включених до

зазначеного переліку, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 6 квітня 2016 р. № 282 (Офіційний вісник України, 2016 р., № 30, ст. 1209) (далі – Ліцензійні умови).

4. Суб'єкти наукової, науково-технічної або освітньої діяльності за наявності ліцензії зазначеної у пункті 3 цього Порядку здійснюють придбання підконтрольних речовин, дозволених до використання в науковій, науково-технічній або освітній діяльності, безпосередньо у їх виробників на підставі укладених з ними договорів.

5. При виготовленні підконтрольних речовин з метою подальшої передачі суб'єкту наукової, науково-технічної або навчальної діяльності, їх маркування забезпечується відповідно до вимог Законів України «Про лікарські засоби», «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори». Для ідентифікації цільового призначення на первинну (внутрішню) та вторинну (зовнішню) упаковку, наноситься позначення «Для наукових, науково-технічних або навчальних цілей».

6. Маркування повинно містити інформацію українською мовою:

назва підконтрольної речовини;
найменування юридичної особи, яка придбала підконтрольну речовину (з інформацією даних про відповідальну особу);
місце зберігання та використання;
форму, кількість дозованих одиниць, об'єм, масу чи іншу одиницю вимірювання;
номер серії та/або код для ідентифікації вмісту підконтрольних речовин, а також дані про пакування;
позначення «тільки для наукових, науково-технічних цілей»;
умови зберігання;
період використання («використати до», або строк придатності, дата повторного контролю, що прийнята), визначений у форматі «місяць/рік» та у спосіб, що виключає неоднозначність трактування.

7. У разі якщо конструкція упаковки передбачає нанесення окремого маркування на первинну (внутрішню) упаковку, інформація зазначена у пункті 6 додатково наноситься на внутрішню упаковку, відповідно до вимог законодавства.

8. Для використання у науковій, науково-технічній або освітній діяльності можуть також передаватися підконтрольні речовини, вилучені з незаконного обігу, що є речовими доказами, відповідно до статей 100, 171 – 174 Кримінального процесуального кодексу України, за рішенням слідчого судді або суду. Таке рішення ухвалюється за результатами

розгляду відповідного клопотання, поданого слідчим за погодженням із прокурором або прокурором, у разі закриття кримінального провадження, підготовленого за формою у додатку 1.

У разі прийняття рішення судом про передачу підконтрольних речовин суб'єкту наукової, науково-технічної або освітньої діяльності, вони передаються на безоплатній основі відповідальній особі у присутності не менш як двох, визначених керівником органу досудового розслідування працівників, про що складається акт приймання-передачі у двох примірниках: один – зберігається в матеріалах кримінального провадження, другий – передається суб'єкту наукової, науково-технічної або освітньої діяльності, що складається за формою у додатку 2.

Форма акту приймання-передачі містить інформацію про:
 назву підконтрольної речовини, відповідно до Переліку;
 найменування органу досудового розслідування, який передає підконтрольну речовину суб'єкту наукової, науково-технічної або освітньої діяльності;

найменування юридичної особи, яка отримує підконтрольну речовину (з інформацією даних про відповідальну контактну особу);

місце запланованого зберігання та використання;

форму, кількість дозованих одиниць, об'єм, масу чи іншу одиницю вимірювання;

номер серії та/або код для ідентифікації вмісту підконтрольних речовин та, а також дані про операції з пакування;

позначення «тільки для наукових, науково-технічних або навчальних цілей».

Акт має бути скріплений підписами та печатками.

9. Підконтрольні речовини можуть використовуватися суб'єктами наукової, науково-технічної або освітньої діяльності для виготовлення навчальних зразків.

10. З метою встановлення ідентичності переданих підконтрольних речовин і навчальних зразків для кожної партії таких речовин виготовляється контрольний зразок, який зберігається у суб'єкта наукової, науково-технічної або освітньої діяльності. Термін зберігання контрольного зразка становить не менше ніж п'ять років з дати виготовлення, якщо інше не передбачено умовами дослідження або навчального процесу.

Допуск відповідальних осіб суб'єктів наукової, науково-технічної або освітньої діяльності до роботи з підконтрольними речовинами

11. Керівником суб'єкта наукової, науково-технічної або освітньої діяльності призначаються відповідальні особи, які не мають заборон до роботи з підконтрольними речовинами. Такі особи повинні відповідати вимогам щодо допуску персоналу до роботи з підконтрольними речовинами відповідно до вимог Ліцензійних умов. Під час здійснення діяльності з обігу підконтрольних речовин відповідальні особи забезпечують дотримання вимог Порядку провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів, у тому числі конопель для медичних цілей, та контролю за їх обігом, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 3 червня 2009 р. № 589 (Офіційний вісник України, 2009 р., № 44, ст. 1477) (далі – Порядок провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів).

12. Перелік відповідальних осіб, їх посадові обов'язки та порядок передачі ключів від місць зберігання підконтрольних речовин визначаються внутрішніми документами суб'єкта наукової, науково-технічної або освітньої діяльності з урахуванням вимог законодавства у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

Загальні вимоги до обліку й поводження з підконтрольними речовинами

13. Суб'єкти наукової, науково-технічної або освітньої діяльності, які використовують підконтрольні речовини, забезпечують їх облік і контроль відповідно до Ліцензійних умов та Порядку провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів.

14. Підконтрольні речовини зберігаються у приміщеннях суб'єктів наукової, науково-технічної або освітньої діяльності, які відповідають Вимогам до об'єктів і приміщень, призначених для здійснення діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та зберігання вилучених з незаконного обігу таких засобів і речовин, затвердженим наказом МВС.

15. Знищення підконтрольних речовин та їх залишків здійснюється відповідно до Ліцензійних умов та Порядку провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів. Знищенню підлягають підконтрольні речовини та їх залишки у кількості, що не можуть бути використані в подальшому для наукових або навчальних цілях, а також ті, у яких закінчився строк придатності або

набутий стан непридатності внаслідок впливу (пошкодження, змішування внаслідок хімічної реакції тощо).

Порядок виготовлення та пакування навчальних зразків

16. Усі підконтрольні речовини що надходять до суб'єкта наукової, науково-технічної або освітньої діяльності підлягають обліку в:

журналі обліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, препаратів (лікарських засобів), які містять наркотичні засоби, психотропні речовини, включені до таблиць II і III переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 травня 2000 р. № 770, та (або) прекурсори, включені до таблиці IV переліку в кількості, що перевищує гранично допустиму, стандартних зразків наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, включених до переліку, відповідно до додатку 5 до Порядку провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів;

журналі обліку готової продукції з рослин, включених до списку № 3 таблиці I переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 травня 2000 р. № 770, їх залишків після очищення і переробки, відповідно до додатку 13 до Порядку провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів;

журналі обліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, препаратів (лікарських засобів), які містять наркотичні засоби, психотропні речовини, включені до таблиць II і III переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 травня 2000 р. № 770, та (або) прекурсори, включені до таблиці IV переліку в кількості, що перевищує гранично допустиму, стандартних зразків наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, включених до переліку, які надходять до лабораторії для проведення аналізу, відповідно до додатку 22 до Порядку провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів.

Навчальні зразки підконтрольних речовин виготовляються у присутності постійно діючої комісії з приймання підконтрольних речовин, виготовлення та пакування навчальних зразків, перепакування навчальних зразків, ідентифікації, інвентаризації, знищення підконтрольних речовин, навчальних і контрольних зразків (далі – Комісія), що утворюється наказом керівника суб'єкту наукової, науково-технічної або освітньої діяльності з числа допущених до такого виду діяльності осіб.

До складу Комісії входять заступник керівника суб'єкта наукової, науково-технічної або освітньої діяльності, відповідальна особа за облік і

зберігання підконтрольних речовин та представник фінансово-економічної служби (підрозділу).

Результати виготовлення навчальних зразків оформляються актом за формою, згідно з додатком 3 до цього Порядку.

17. Усі навчальні зразки підконтрольних речовин підлягають пакуванню з маркуванням.

Пакування має забезпечити схоронність навчального зразку, а маркування (прикріплення ярлика) має містити інформацію про ідентифікацію - номер навчального зразка, найменування суб'єкту наукової, науково-технічної або освітньої діяльності, який його виготовив, його печатка, найменування і маса (нетто, брутто) підконтрольної речовини, число, місяць, рік виготовлення навчального зразка, реєстраційний номер використаних для виготовлення навчального зразка підконтрольних речовин згідно з журналом їх обліку, строк придатності зразка, підпис голови комісії.

Навчальні зразки підлягають перепакуванню у присутності комісії не рідше одного разу на рік, якщо строк його придатності є більшим за цей термін.

18. Комісія здійснює приймання підконтрольних речовин, виготовлення, пакування та перепакування навчальних зразків, їх ідентифікацію, інвентаризацію та знищення відповідно до цього Порядку.

19. Технологічний процес виготовлення навчальних зразків має включати:

1) зважування пакування з підконтрольною речовиною (маса брутто), що надійшла до суб'єкта наукової, науково-технічної або освітньої діяльності, розрізання пакування, висипання і зважування підконтрольної речовини (маса нетто) та порівняння показів ваг з інформацією, що значиться на ярлику пакування;

2) зважування (маса нетто) та розфасування підконтрольної речовини по пакуваннях, призначених для виготовлення навчальних зразків;

3) заклеювання (зашивання) закупорювання пакувань;

4) унесення передбаченої інформації до ярликів, прикріплення (приклеювання) ярликів до пакувань;

5) зважування пакувань зі навчальними зразками (маса брутто) та внесення зазначеної інформації до ярлика, який підписується головою комісії та скріплюється печаткою суб'єкта наукової, науково-технічної або освітньої діяльності;

6) зважування залишків підконтрольної речовини (маса нетто), заклеювання (зашивання) закупорювання, опечатування, зважування

паковань із залишками підконтрольної речовини (маса брутто), підготовлених до знищення;

7) унесення до ярлика пакування із залишками підконтрольної речовини інформації щодо номера та найменування підконтрольної речовини за журналом обліку, кількості підконтрольної речовини, що залишилася в пакуванні (маса нетто), загальної маси пакування (маса брутто) та номера акта виготовлення зразків підконтрольних речовин складеного згідно з додатком 3 до цього Порядку, яка засвідчується підписом голови комісії та скріплюється печаткою суб'єкта наукової, науково-технічної або освітньої діяльності;

8) складення акта виготовлення навчальних зразків підконтрольних речовин, підписання його членами комісії, які взяли участь у виготовленні навчальних зразків, та відповідальною особою суб'єкта наукової, науково-технічної або освітньої діяльності про прийняття навчальних зразків та паковань із залишками підконтрольної речовини на зберігання;

9) унесення відповідальною особою суб'єкта наукової, науково-технічної або освітньої діяльності запису до журналу обліку навчальних зразків.

Допускається наявність додаткових, до зазначених етапів технологічних процесів, з обов'язковою їх фіксацією.

20. Технологічний процес перепакування навчальних зразків підконтрольних речовин аналогічний виготовленню навчальних зразків. Під час перепакування використовуються навчальні зразки, що були в користуванні. Після завершення зазначеної операції складається акт про перепакування навчальних зразків підконтрольних речовин та обсяг їх втрати за формою, зазначеною в додатку 4 до цього Порядку.

21. Облік виготовлених, використаних, перепакованих, знищених навчальних зразків та залишків підконтрольних речовин ведеться у журналі обліку навчальних зразків за формою згідно з додатком 5 до цього Порядку.

22. У разі встановлення втрат підконтрольних речовин рослинного походження (цілі рослини або подрібнені будь-які частки чи їх суміші, сік, смоли та концентрат з цих рослин) через висихання під час виготовлення або перепакування навчальних зразків, складається акт встановлення втрат підконтрольних речовин за формою, зазначеною в додатку 6 до цього Порядку.

Визначення втрат здійснюється шляхом порівняння маси зразка під час первинного пакування із масою, встановленою під час перепакування. Допустимий рівень втрат через висихання не повинен перевищувати 10 % від початкової маси.

23. Залишки підконтрольних речовин, що залишилися після виготовлення навчальних зразків та перепакування навчальних зразків перед знищенням, зберігаються в пакуваннях у металевих шафах або сейфах у приміщенні суб'єкта наукової, науково-технічної або освітньої діяльності, призначеному для зберігання підконтрольних речовин та їх навчальних зразків.

24. Увесь посуд та інвентар, що використовувалися під час виготовлення навчальних зразків та перепакування навчальних зразків, миють, а папір і тканину – спалюють. Миття й обробка предметів, посуду та інвентарю, що використовувалися під час подрібнення, зважування, вимірювання, упакування підконтрольних речовин, здійснюються тільки під контролем відповідальної особи суб'єкта наукової, науково-технічної або освітньої діяльності.

25. Навчальні зразки, строк придатності яких закінчився, а також зразки, що втратили свої властивості внаслідок впливу фізичних або хімічних факторів, та залишки підконтрольних речовин, що залишилися після перепакування навчальних зразків, підлягають знищенню відповідно до Закону України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори», Ліцензійних умов та Порядку провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів.

Інвентар у вигляді паперу, тканини та інші матеріалів, що використовувались для виготовлення навчальних зразків, підлягають знищенню у спосіб, передбачений Порядком провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів.
